

Valtuutettu Aino Rönkä ym. aloite: Nuorille kesätöitä lukevina esikuvina lapsille

Lasten ja nuorten lukutaidon heikkeneminen ja eriytyminen on herättänyt huolta niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Kesäaikana vapaa-ajan lukuharrastuksen merkitys lukutaidon ylläpitämisessä ja kehittämisessä kasvaa, kun ei ole koulua. Ruotsissa kesäajan lukutaidon ylläpitämiseksi on kehitetty vuodesta 2018 alkaen Läsa äger - malli, joka sai alkunsa Botkyrkan kunnassa ja on sittemmin levinnyt useisiin muihin kuntiin. Mallissa nuoret kesätyöntekijät lukevat ääneen lapsille päiväkodeissa ja iltapäivätoiminnassa sekä innostavat lapsia lukemaan. Nuorille järjestetään ennen kesää perehdytys, jossa opetellaan ohjattua lukemista, lasten kanssa toimimista ja turvallisen keskusteluympäristön rakentamista. Lisäksi kesän jälkeen nuoret keräävät palautetta lapsilta, ohjaajilta ja kesätyöntekijöiltä, mitä hyödynnetään toiminnan jatkokehittämiseksi.

Ruotsissa hankkeeseen osallistuneet lapset ovat pitäneet työstä ja lasten lukutaitoa on onnistuttu ylläpitämään kesäisin. Osalla jopa lukutaito, sanavarasto ja luetun ymmärtäminen ovat vahvistuneet kesän aikana. Ensimmäiset tutkimukset Botkyrkasta jo vuodelta 2018 osoittivat, että erityisesti heikoimmasa asemassa olevat lapset hyötyivät mallista eniten ja että vaikutukset näkyivät sekä teknisessä lukutaidossa että kielellisessä ymmärryksessä. Myös muissa kunnissa, kuten Markarydissa, on raportoitu selviä parannuksia lasten sanavarastossa ja lukemisen ymmärtämisessä.

Esikuvat ovat tärkeitä lapsen lukuinnon kannalta. Nuoret lukevat esikuvat vahvistaisivat lasten kirjasuhdetta sekä lukutaitoa, ehkäisisi lukutaidon eriytmistä ja tarjoaisi nuorille merkityksellisen kesätyön.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:

- 1 Turun kaupunki valmistelee Läsa äger - mallin käyttöönottoa.
- 2 Valmistellaan kesätyöhakuihin tehtävä, jossa nuoret voivat toimia lukutaitoa edistävässä roolissa.
- 3 Tarkastellaan mallin laajentamista myös syys- ja talvilomille.

Valtuustoaloitteen tekijät: Aliisa Wahlsten ja Aino Rönkä

Rönkä Aino (VIHR)

Kannattajat (21 kpl)

Engblom Sofia (VIHR)
Ilvessalo Saara (VIHR)
Lindberg Essi (VIHR)

Kaupunginvaltuusto

23.3.2026

Wahlsten Aliisa (VIHR)
Vähä-Heikkilä Matti (VIHR)
Helin Perttu (KESK)
Ruusunen Mimmi (KESK)
Ali Alas (SDP)
Silkina Vladislava (VIHR)
Girs Alice (PS)
Karjalainen Riitta (KESK)
Konert Minna (KESK)
Kankaanranta Miina (PS)
Junnila Vilhelm (PS)
Bell Claire (VAS)
Ahmadi Berhan (SDP)
Vörlund-Wallenius Terhi (VIHR)
Weber Konsta (VIHR)
Diop Paco (VAS)
Lahti Mari (SDP)
Koiranen Sara (VAS)